

GAZDASÁGI PROGRAM

CIKLUSPROGRAM KITEKINTÉSEL

MARTONVÁSÁR

2025 – 2030 (2040)

Martonvásár, 2025. március 18.

v.3.0.

Tolnai Gábor – Horváth Bálint

1. BEVEZETÉS - ÁTTEKINTÉS

A GAZDASÁGI PROGRAM - Az önkormányzásunk irányítúje

2024 őszén „Rövidtávú polgármesteri és képviselő-testületi programot” fogadott el Martonvásár Város Képviselő-testülete, ahol a legrövidebb időtávon meghatározásra kerültek a feladatok, azonban már ott is rögzítettük az előttünk álló évek „irányelveit” és a munkavégzési prioritásokat meghatározó „célterületeket”.

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia, valamint más helyi és térségi fejlesztési dokumentumok tartalmazzák az intézkedésekhez vezető „utat”, így annak részletes bemutatására most nincsen szükség. A dokumentum további részében azonban röviden megvizsgáljuk a döntéseinket befolyásolni képes adatokat és mutatókat, hogy pontosabb képet kapjunk arról, hol tartunk most. Az utolsó adatok jellemzően 2022-esek. A dokumentum végén találjuk a térképeken és táblázatokban bemutatott, „Rövid- és középtávon”, valamint „Közép- és hosszútávon” tervezett konkrét projekteket. Azonban most a szokásoktól eltérően az intézkedéseket is bemutató áttekintéssel kezdünk!

Irányelveink a helyi kormányzásban:

I.	Lokálpatrióta szemlélet
II.	Ökológikus gondolkodás
III.	Emberközeli önkormányzás

Jövőkép:

JÖVŐKÉP
Martonvásár sokszínű, stabil helyi gazdasággal rendelkező, térségi szerepkört betöltő önálló kisváros, ahol az erős identitással rendelkező helyi közösségek cselekvő részesei a település fenntartható léptékű, „zöld szemléletet” követő fejlődésének.

A jövőkép megvalósulását az alábbi – Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában megfogalmazott – stratégiai célok szolgálják:

STRATÉGIAI CÉLOK		
S1.	S2.	S3.
A helyi gazdaság megerősítése, bővítése és diverzifikálása	Fenntartható és „Zöld” szemléletű városfejlesztés	A helyi társadalmi kohézió, alkalmazkodóképesség és identitás megerősítése, a humán infrastruktúra fejlesztése

A stratégiai célok megvalósulását biztosító célterületek, az önkormányzati munkavégzés prioritásai:

CÉLTERÜLETEK, AZ ÖNKORMÁNYZATI MUNKAVÉGZÉS PRIORITÁSAI			
(1) GAZDASÁG/ GAZDÁLKODÁS	(2.) KÖZÖSSÉG/ KOMMUNIKÁCIÓ	(3.) INTÉZMÉNY/ INFRASTRUKTÚRA	(4.) EGYÜTTMŰKÖDÉS/ TÉRSÉG
Gazdaság- és szolgáltatásfejlesztés, a közös költségvetésünk bevételeinek növelése a vállalkozások számának és volumenének emelésével	Közösségépítés, helyi identitás erősítése	Intézmény- és infrastruktúra-fejlesztés, jókarbantartás	Együttműködések építése, térségfejlesztés

Végül elérünk a horizontális elvekhez, melyekkel visszakanyarodunk a megfogalmazott irányelveinkhez. Ezek azok a vezérlő gondolatok, melyeknek az önkormányzati munka minden területét át kell hatniuk.

HORIZONTÁLIS ELVEK	I.	Lokálpatrióta szemlélet
	II.	Ökológikus gondolkodás
	III.	Emberközeli önkormányzás

INTÉZKEDÉSI TERV - A célterületekhez tartozó intézkedések, projekt-, és feladatcsoportok

1. GAZDASÁG/ GAZDÁLKODÁS	
1.1.	Stabil önkormányzati gazdálkodás fenntartása, a saját bevételek arányának és volumenének folyamatos növelése, az önkormányzati intézményrendszerben dolgozók megbecsülése.
1.2.	A gazdasági-, ipari területeken vállalkozások letelepedésének segítése, koordinálása (kiemelten M7 Ipari terület, MIP déli és északi terület).
1.3.	A helyi kiskereskedelmi szektor minőségi és mennyiségi kínálatbővítése, beruházások ösztönzése.
1.4.	A helyi turisztikai- és vendéglátószektor mértékadó szereplőivel partneri kapcsolat fenntartása, szolgáltatásfejlesztésük ösztönzése.
1.5.	A helyi idősellátás fejlesztését, az idősek lakhatását támogató beruházások elősegítése.
1.6.	A helyi építési jogszabályok által a további lakosságszám-növekedés korlátozása, a gazdasági környezetet, a beruházásokat meghatározó helyi jogszabályok felülvizsgálata, korszerűsítése.
1.7.	Az önkormányzat, mint helyi ingatlanfejlesztési szereplő erősítése, különösen a prioritásokat szolgáló, a helyi értékeket hordozó, a leromlott állapotú területek felszámolását lehetővé tévő, valamint a településközpont területén elhelyezkedő ingatlanok tekintetében.
1.8.	Az önkormányzati vagyonnal való felelős gazdálkodás erősítése, a helyi prioritásokat erősítő területeken a vagyon bővítése, más esetben – különös tekintettel a víziközmű-vagyonra – annak felülvizsgálata.
2. KÖZÖSSÉG/ KOMMUNIKÁCIÓ	
2.1.	A kommunikáció többcsatornássá fejlesztése, az elérések növelése, további szereplők becsatolása, valamint a párbeszéd kialakulását és a lakossági visszajelzések összefogását erősítő mechanizmusok bevezetése, a képviselők és intézményi kijelölt szereplők aktív részvétele.
2.2.	Helyi kisközösségek, civil szervezetek, társadalmi szervezetek működésének és fejlődésének támogatása, segítése.
2.3.	Közösségi rendezvények, események szervezése, a mennyiségi és a minőségi szempontok egyidejű előtérbe helyezésével a kínálat bővítése.
2.4.	Helyi identitás építése akciók, művészeti alkotások, kiadványok, események, eseménysorozatok által, a helyi értékek és lokálpatrióta elődök iránti tisztelet kultúrájának erősítése.
2.5.	„Családbarát Város” üzenet gyakorlatba ültetése: ennek priorizálása a közösségi események szervezésében, a helyi oktatási-nevelési intézményekkel való együttműködésekben, valamint a projektek tervezése során is. A gyermekek jelentik a közösségünk jövőjét.

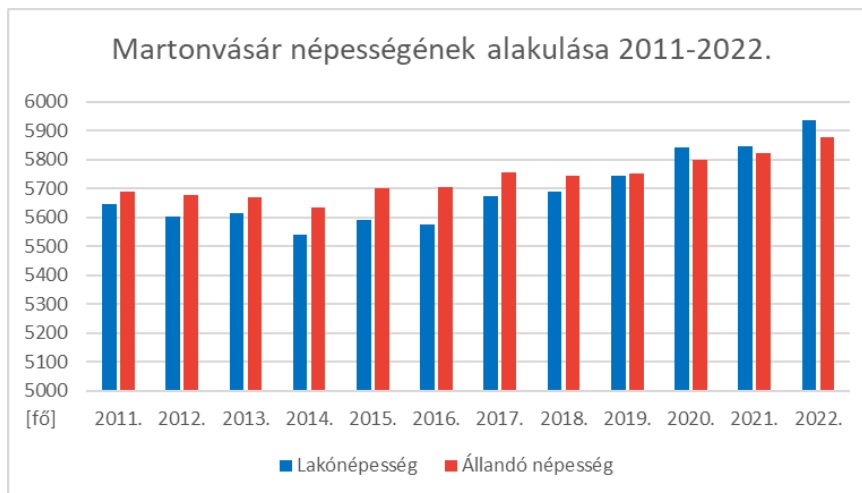
2.6. A különböző helyi csoportokkal (fiatalok, idősek, egyházi közösségek, vállalkozók különböző területeken, kutyások, nők, utcaközösségek, stb.) való együttműködés és kapcsolattartás erősítése.
2.7. A Segítő Szolgálat bevonásával a bajba kerülők és segítségre szorulóknak támogatása.
2.8. A „Zöld Martonvásár” üzenet megtöltése tartalommal, tudástranszfer, a lakossági aktivitás fokozása a környezetvédelem, a komposztálás, a levegőtisztaság és egyéb kibocsájtási kérdések, valamint a zöldítés-virágosítás kapcsán. Az önkormányzat aktív zöldítési programjának elindítása.
2.9. A „Martonvásár Kétkeréken” üzenet megtöltése tartalommal, tudástranszfer, ezen szempontok figyelembevétele a fejlesztéseknél és projektek generálása.
3. INTÉZMÉNY/ INFRASTRUKTÚRA
3.1. A hosszútávú célok szem előtt tartásával koncepciók kidolgozása, folyamatos forráskutatás, pályázatírás, lobbizás.
3.2. Tervszerű projektmegvalósítás.
<i>A tervezett intézményi és infrastrukturális beruházásokat a program végén található térképek és táblázatok tartalmazzák.</i>
3.3. Források rendelkezése állása esetén a közlekedési infrastruktúra (utak, járdák, kerékpárutak, közlekedés-biztonság, stb.) prioritásként való kezelése, intézkedési terv kidolgozása és végrehajtása.
3.4. A „jókarbantartás” előtérbe helyezése minden területen.
4. EGYÜTTMŰKÖDÉS/ TÉRSÉG
4.1. A kastély és kastélypark mindenkorai kezelőjével és tulajdonosával (HUN-REN ATK, MTA) a lehető legmagasabb szintű partneri kapcsolat kialakítása, fenntartása
4.2. A térségi önkormányzatokkal formális és informális együttműködések kialakítása: - A: Martonvásár – Tordas – Gyúró - B: Martonvásári Várostérség: Martonvásár – Tordas - Gyúró – Vál – Kajászó – Baracska – Ráckeresztúr - C: Martonvásári Járás (Szent László Völgye Többcélú Önkormányzati Társulás) - D: Völgyvidék LEADER térség - E: Völgyvidék LEADER térség és Velencei-tó térsége
4.3. A Fejér Vármegyei Önkormányzattal, valamint a térség országgyűlési képviselőjével a lehető legjobb munkakapcsolat kialakítása.
4.4. A hivatalos állami szervekkel (kormányhivatal, tankerület, rendőrség, tűzoltóságok, egészségügy szereplői, stb.) folyamatos kapcsolattartás és együttműködés.
4.5. A testvértelepülési kapcsolatok fenntartása és fejlesztése, a civil diplomácia erősítése.

2. KIEMELT ADATOK ÉS KÖVETKEZTETÉSEK

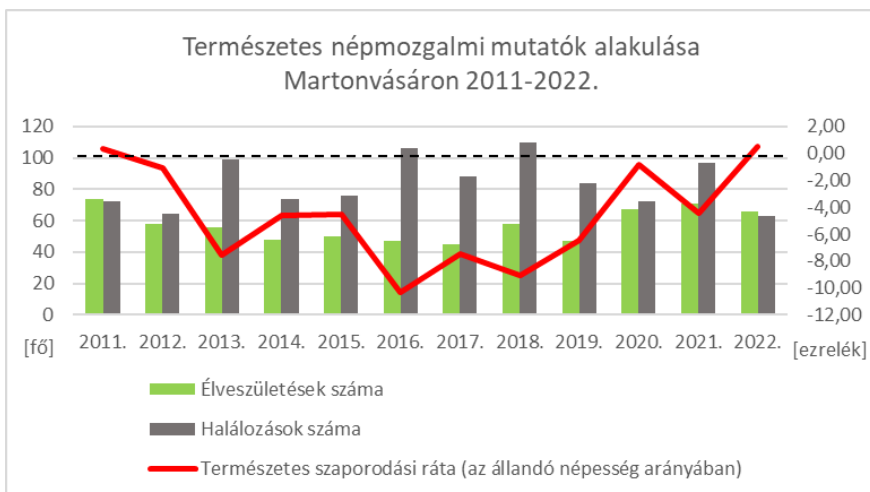
Ahhoz, hogy a gazdaság- és városfejlesztés feladatait meg tudjuk határozni, szükséges áttekintenünk Martonvásár helyzetét az adatok tükrében. Az alábbiakban három aspektusból, a humán tőke, a gazdasági környezet és az önkormányzati gazdálkodás tekintetében vizsgáljuk összehasonlító módon Martonvásár elmúlt időszakát.

2.1. HUMÁN TŐKE

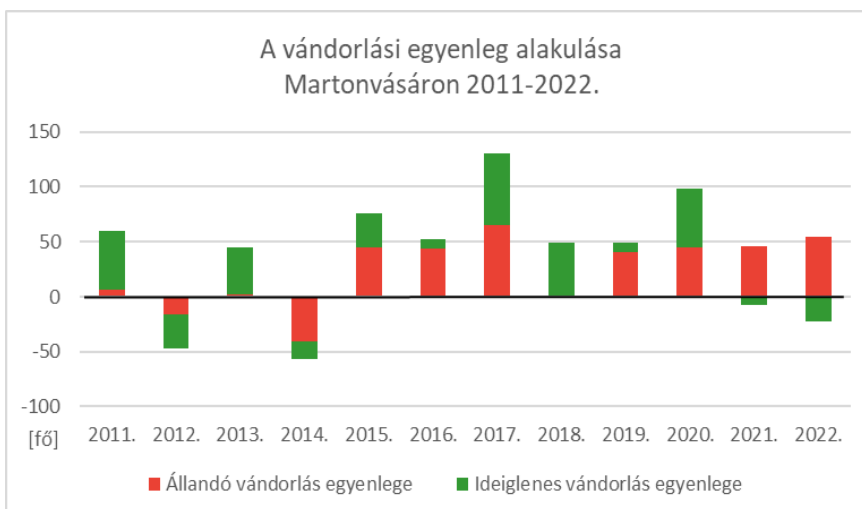
2.1.1. Népeségre vonatkozó adatok

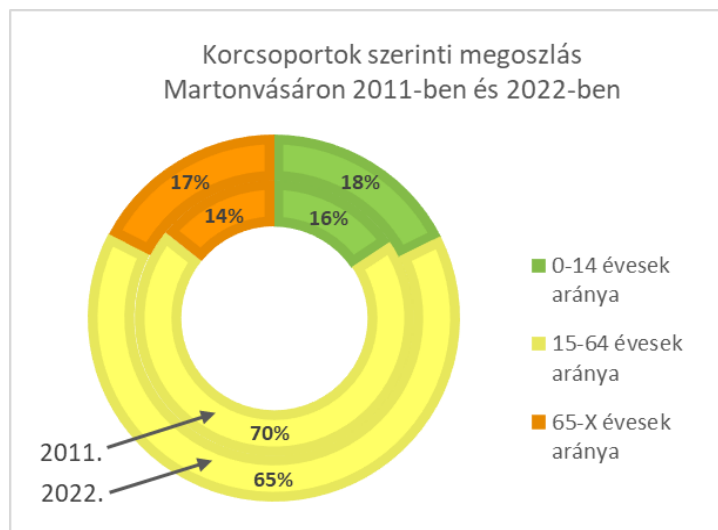
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

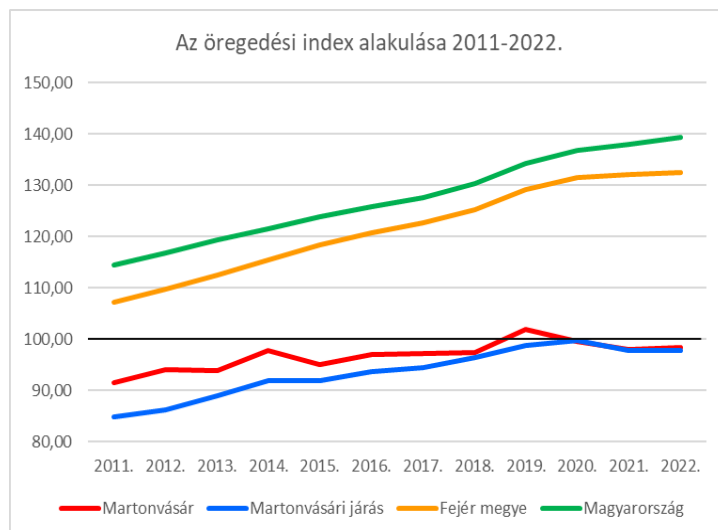
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

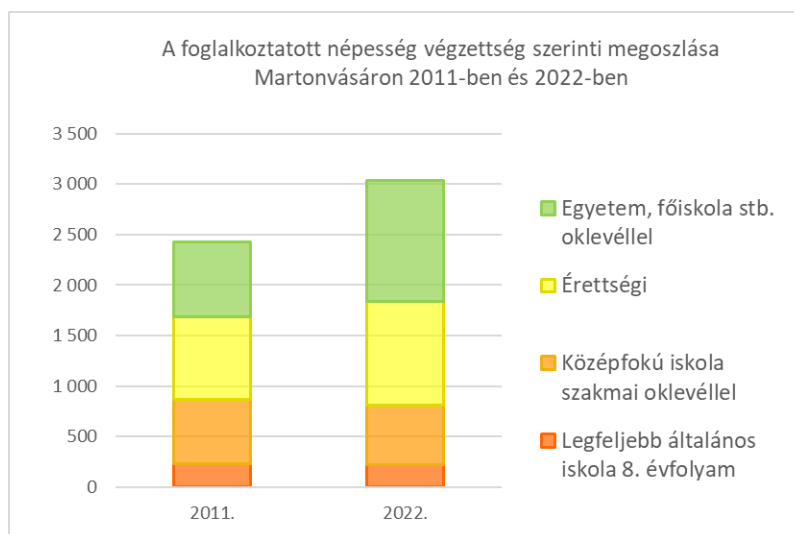
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

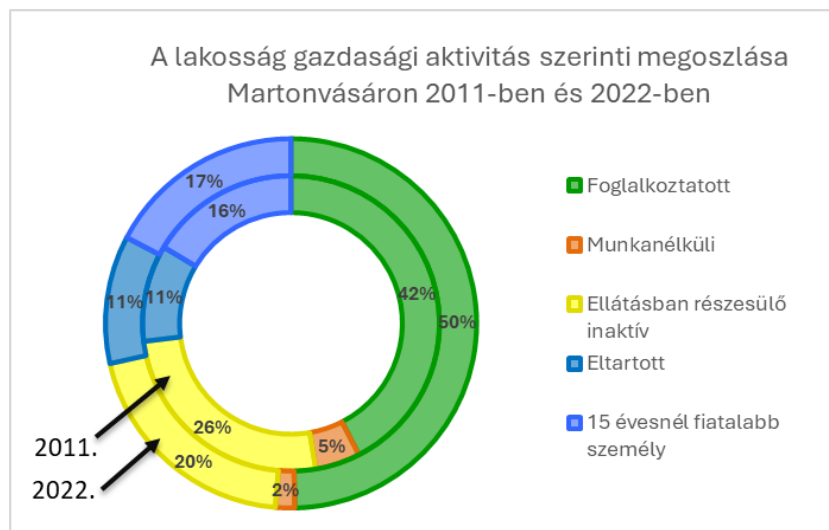
Forrás: KSH Népszámlálási adatbázis alapján saját szerkesztés.

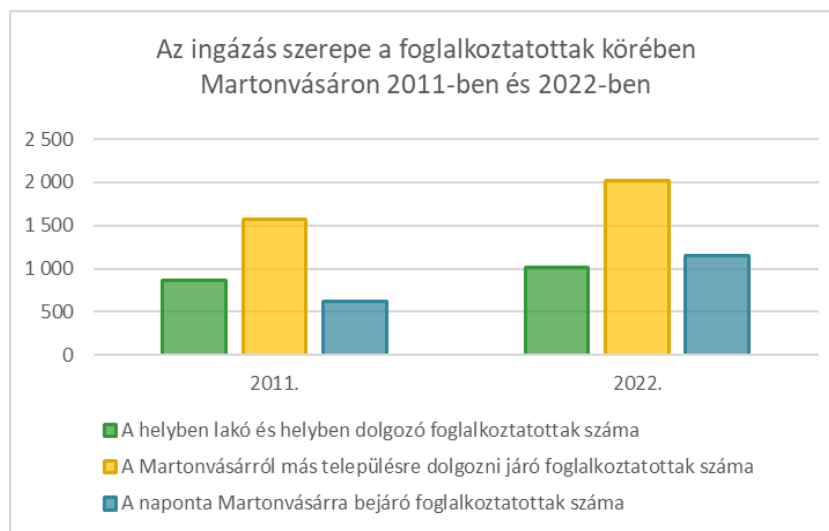
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

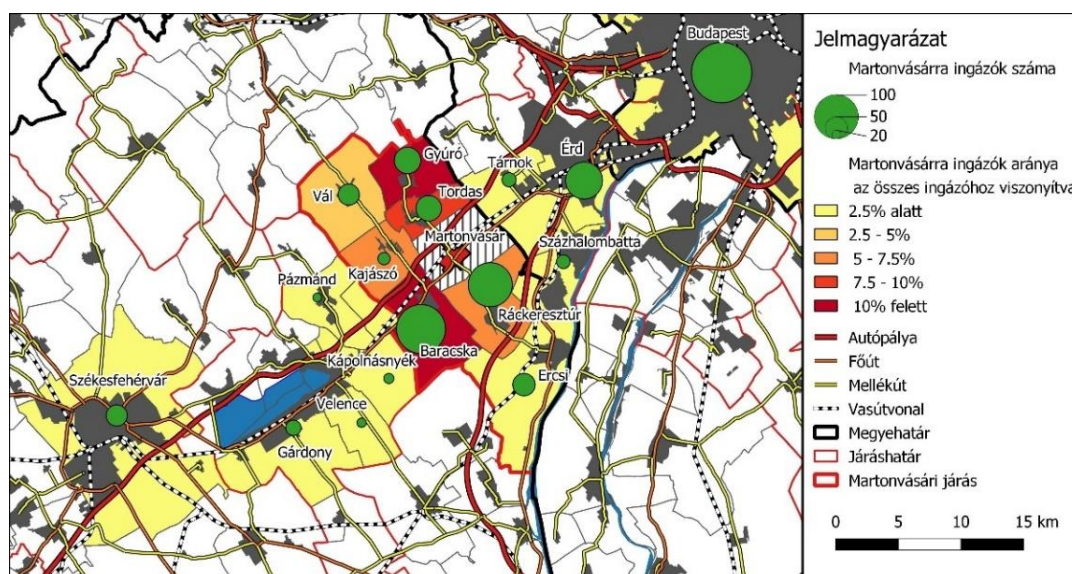
Forrás: KSH Népszámlálási adatbázis alapján saját szerkesztés.

Forrás: KSH Népszámlálási adatbázis alapján saját szerkesztés.

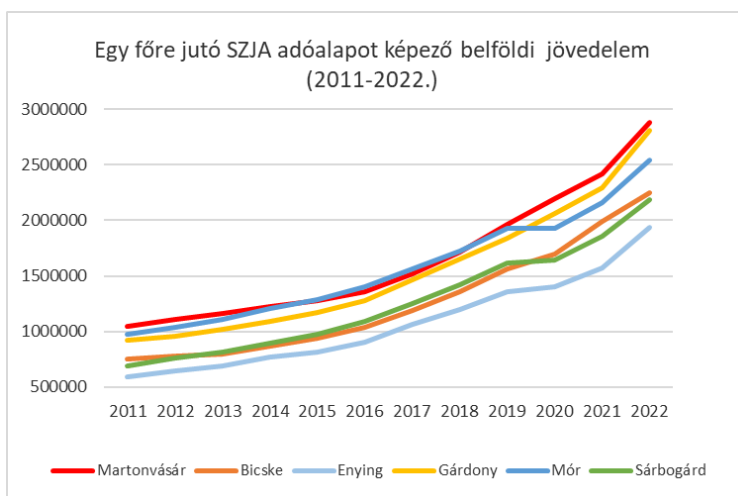
Forrás: KSH Népszámlálási adatbázis alapján saját szerkesztés.

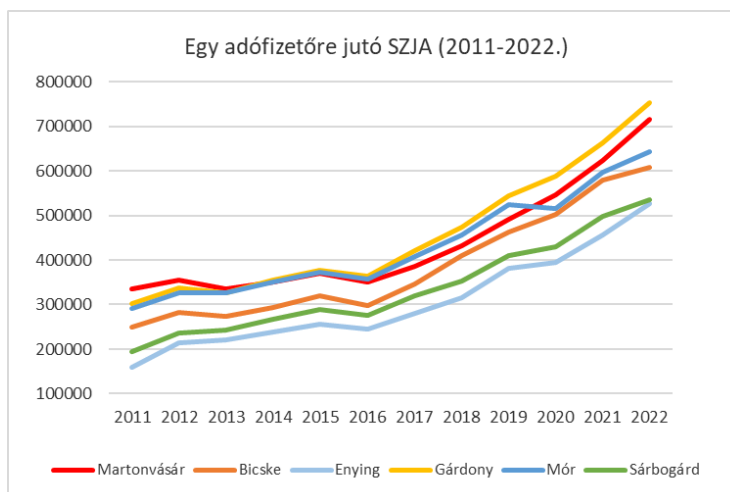
Forrás: KSH Népszámlálás 2022. ingázási adatai alapján saját szerkesztés.

2.2. GAZDASÁGI KÖRNYEZET: A HÁZTARTÁSOK ÉS A VÁLLALKOZÁSOK HELYZETE

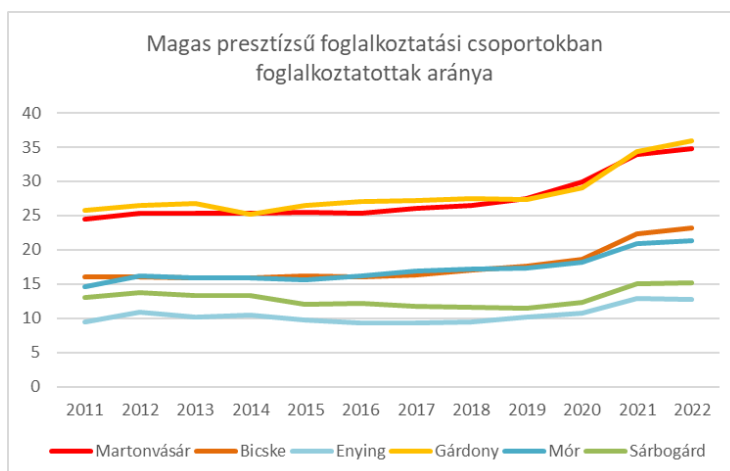
2.2.1. Lakosság jövedelmi viszonyai egyéb Fejér vármegyei járásszékhelyekkel összehasonlítva

Forrás: TEIR Települési adatgyűjtő (NAV SZJA adatközlése) alapján saját szerkesztés.

Forrás: TEIR Települési adatgyűjtő (NAV SZJA adatközlése) alapján saját szerkesztés.

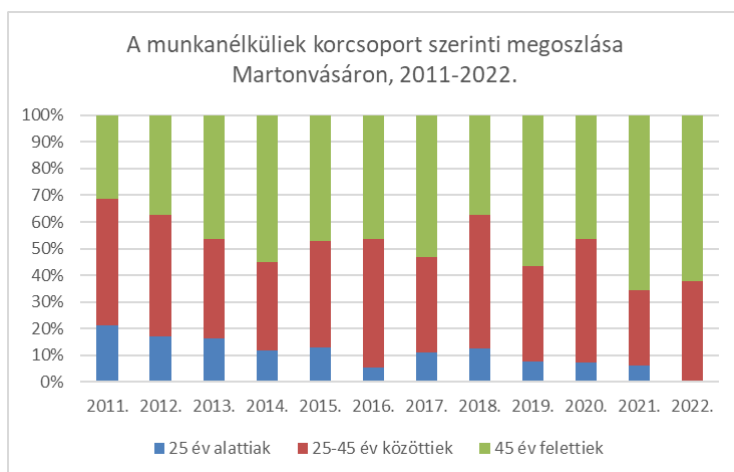

Forrás: TEIR Települési tervezést támogató adatok alapján saját szerkesztés.

2.2.2. Munkanélküliség – Nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállalási korú népességben

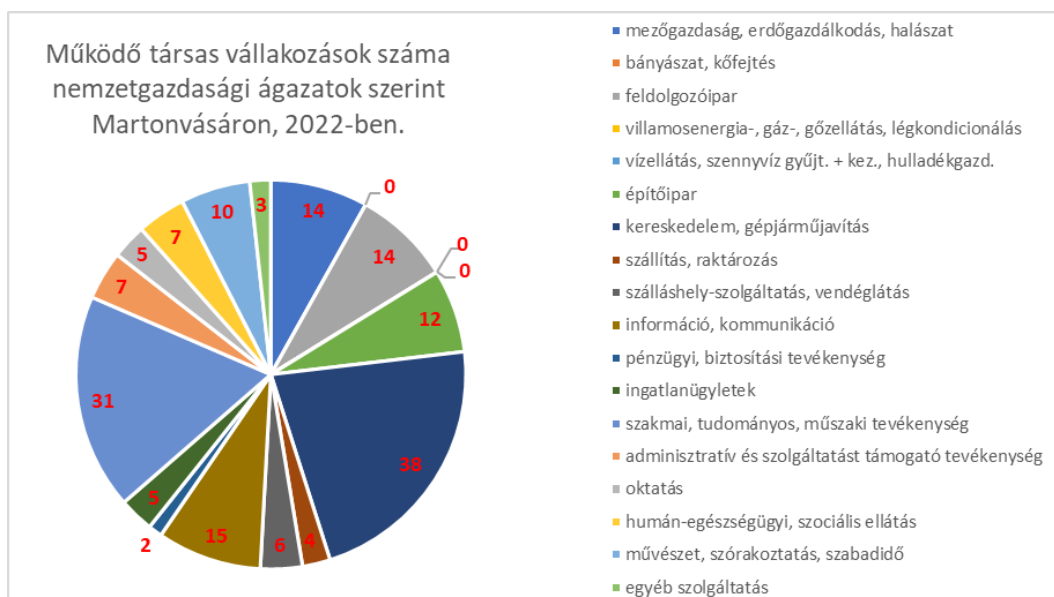

Forrás: TEIR Települési tervezést támogató adatok alapján saját szerkesztés.

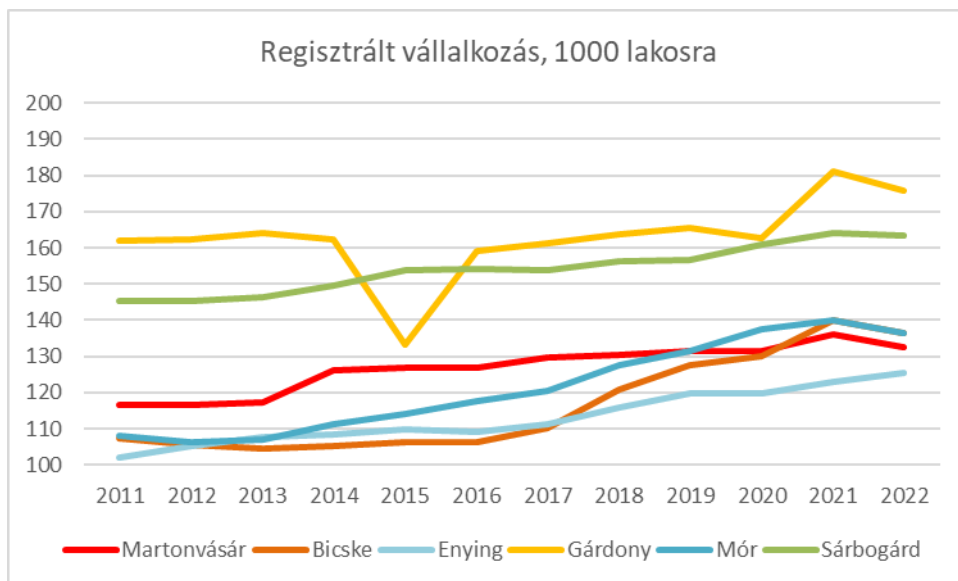

Forrás: TEIR Települési tervezést támogató adatok alapján saját szerkesztés.

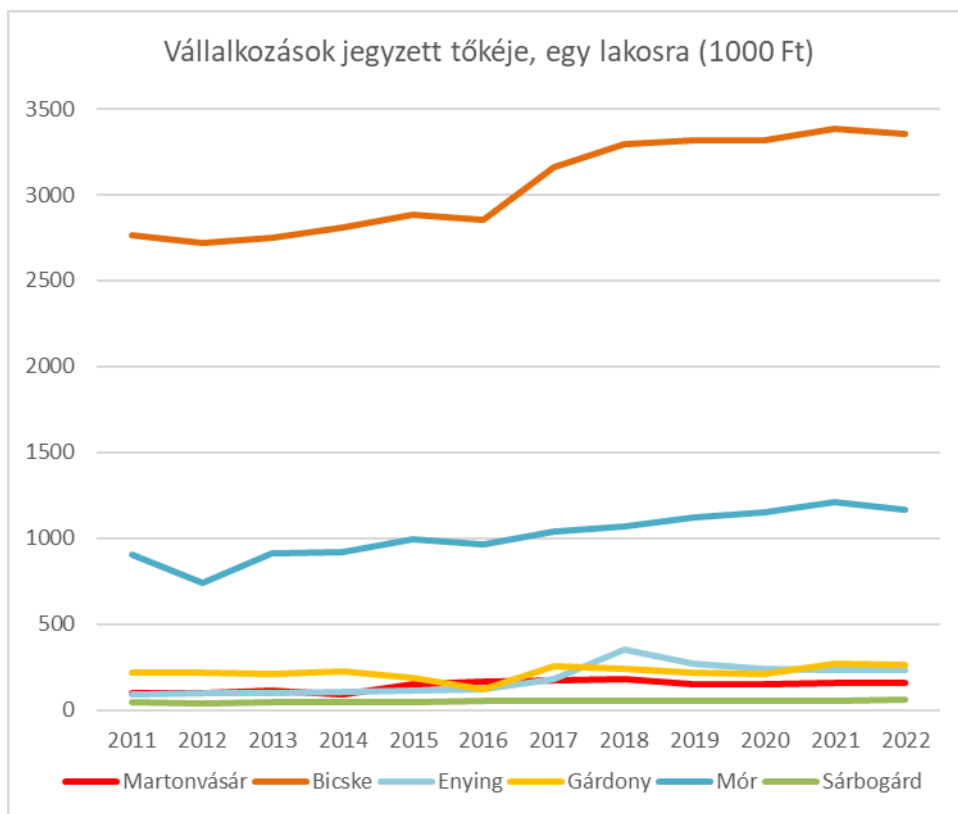
2.2.3. Vállalkozások adatai egyéb Fejér vármegyei járásszékhelyekkel összehasonlítva

Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis alapján saját szerkesztés.

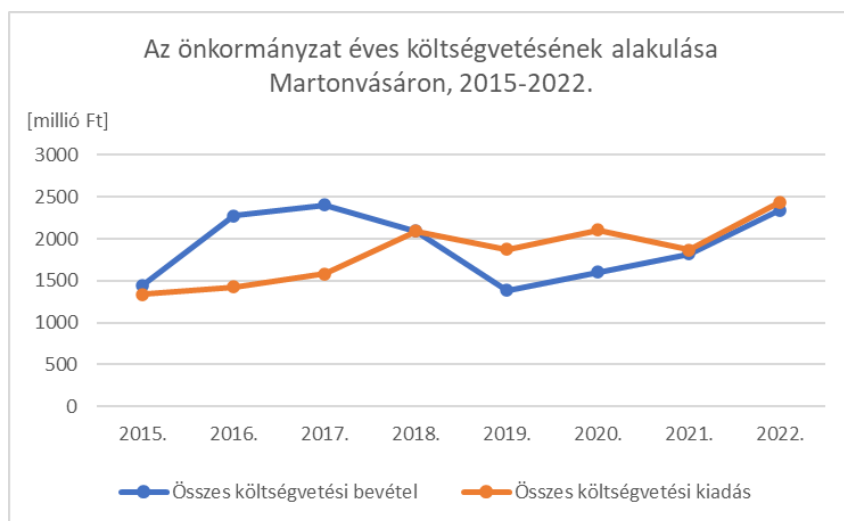

Forrás: TEIR Települési tervezést támogató adatok alapján saját szerkesztés.

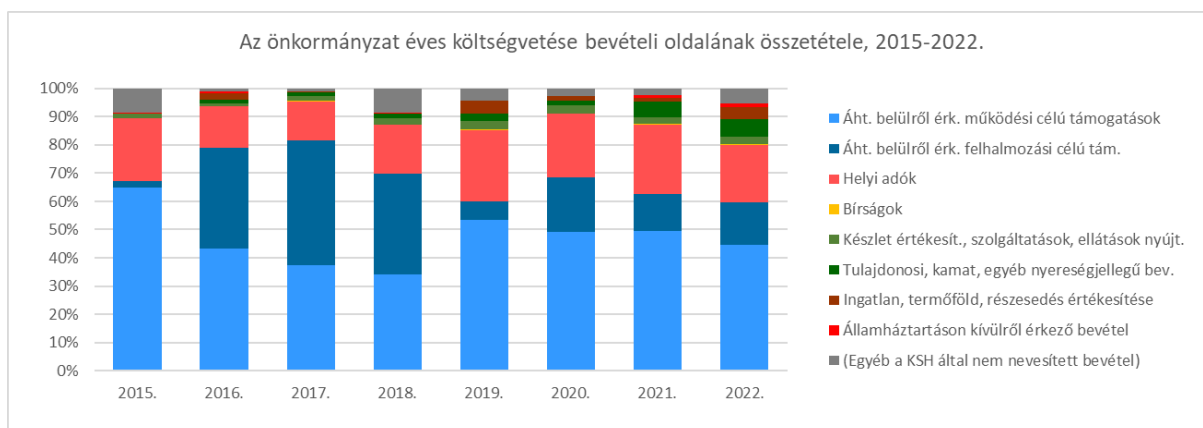

Forrás: TEIR Települési tervezést támogató adatok alapján saját szerkesztés.

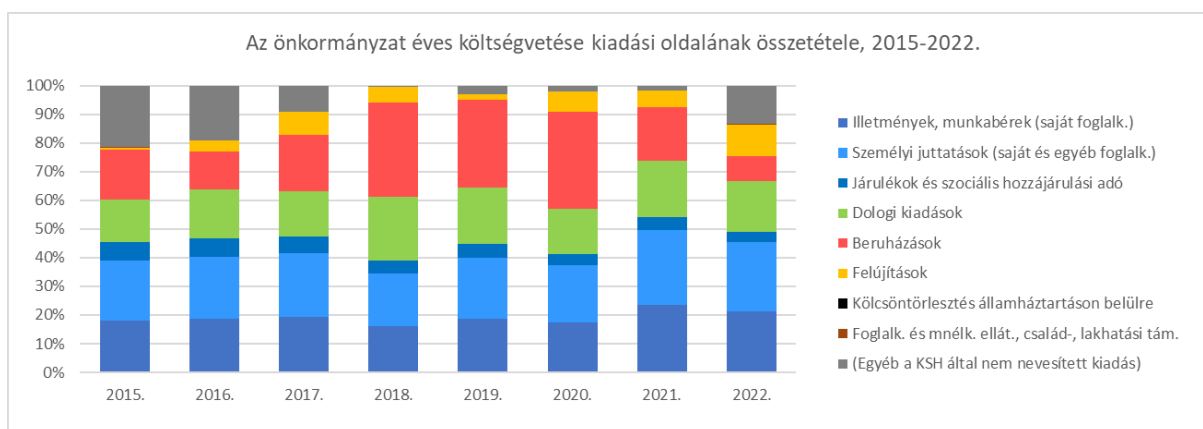
2.3. ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

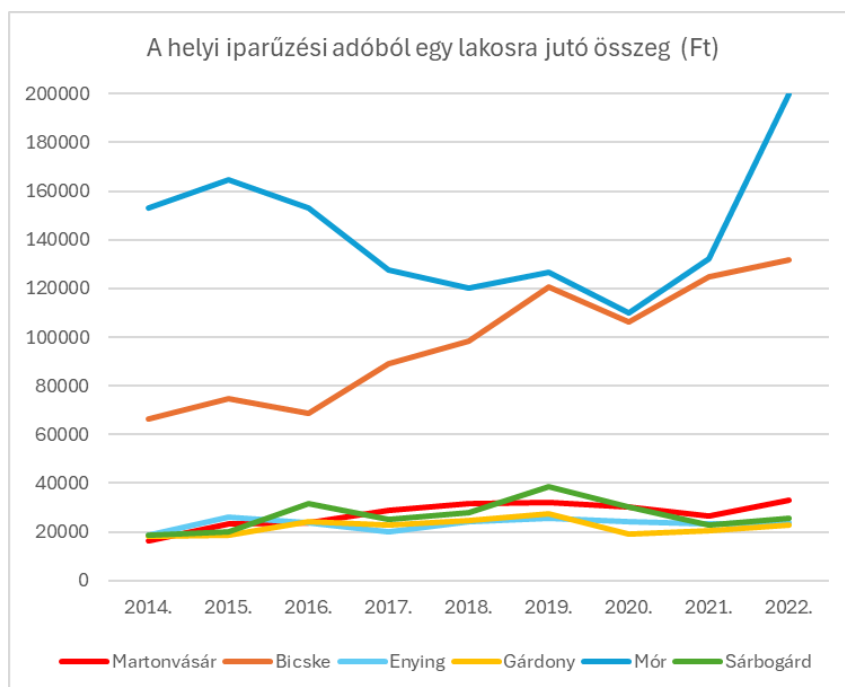
Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

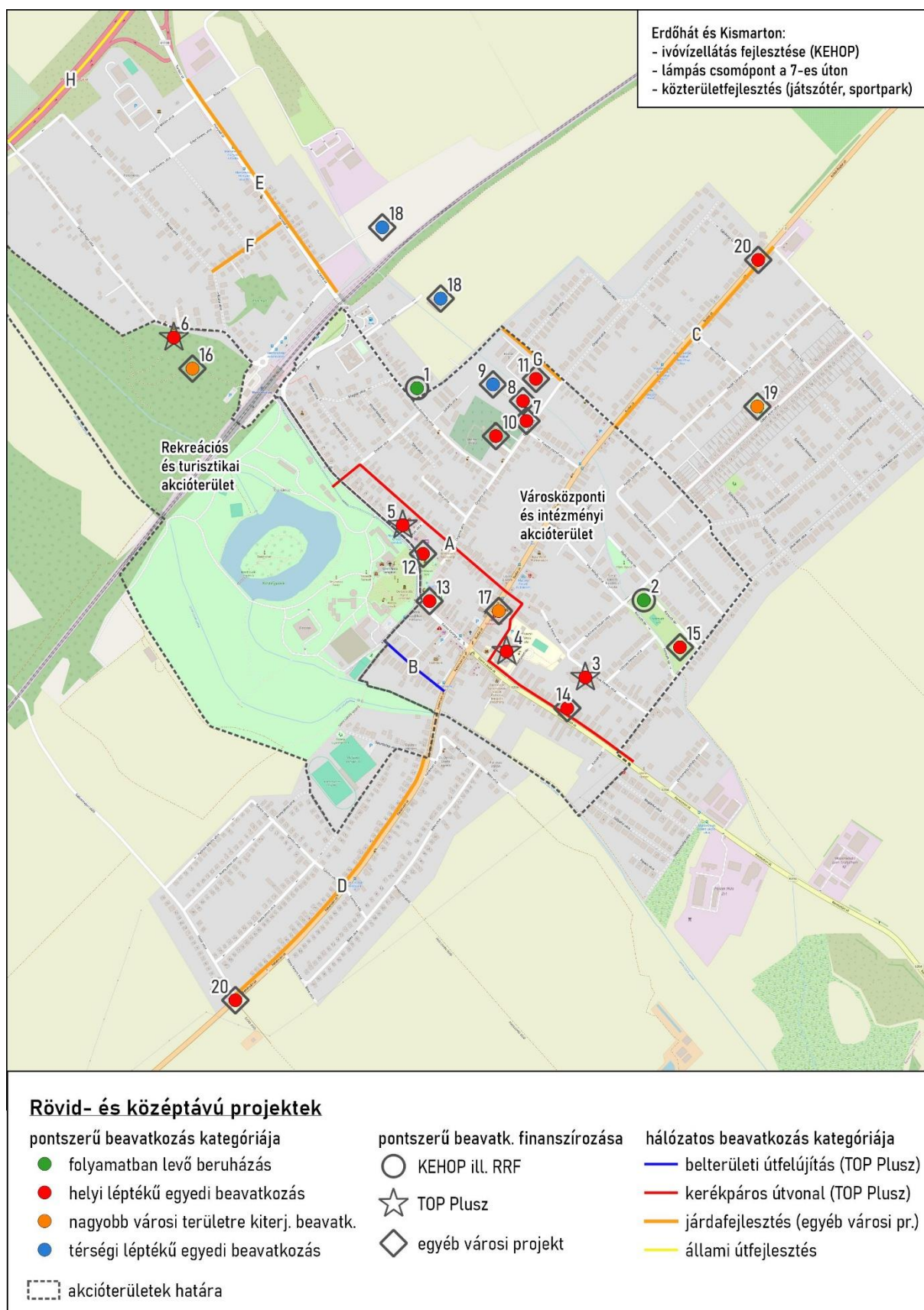

Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés.

2.4. KÖVETKEZTETÉSEK

HUMÁN TŐKE	GAZDASÁGI KÖRNYEZET	ÖNKORMÁNYZATI GAZDÁLKODÁS
Martonvásár lakónépessége a korábbi stagnálást követően a 2010-es évek közepe óta – a tudatos korlátozásnak köszönhetően – lassú, fenntartható mértékben gyarapszik. Ez elsősorban a pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető, de az utóbbi néhány évben a természetes népmozgalom is egyre kedvezőbben alakul. A gyermekek lakónépességen belüli aránya csekély mértékben, az aktív korúak aránya jelentősebben növekedett az elmúlt évtized során. Új lakóterület – korlátozott mértékű, jól átgondolt – kijelölése, a lakásállomány frissítése nélkül a kisváros a fiatal lakosságot megtartó- és vonzerejéből veszíthet. Az önkormányzati humán szolgáltatások területén komoly fejlesztések valósultak meg.	A háztartások anyagi helyzete az országos átlaghoz képest kedvezőbb, Fejér vármegye hasonló léptékű városaival való összevetésben is az élmezőnybe tartozik Martonvásár. A foglalkoztatási helyzet is kedvező, a munkanélküliek aránya az országos átlag alatt van, az elmúlt évek során csökkenő tendenciát mutatott. nem jellemző a pályakezdő fiatalok munkanélkülisége. A vállalkozások jól prosperálnak, a társas vállalkozások között kiemelhető a szakmai, tudományos, műszaki illetve az információ, kommunikáció területén tevékenykedők száma is. Ugyanakkor a vállalkozások lakosságra vetített száma és a vállalkozások jegyzett tőkéjének relatív mutatója a 2020-as évek elejéig nem volt kiemelkedő. (Ez összefüggésben áll azzal is, hogy az aktív korúak jelentős része munkavállalóként más településre ingázik.) Pozitív folyamat, hogy a közelmúltban jelentősebb gazdasági szereplők, köztük a K+F szektor kiemelkedően innovatív képviselői is megjelentek a településen. Martonvásár fejlődési pályájának fenntartásához kívánatos további vállalkozások idetelepülése is. A turizmus fejlődik, de ez önkormányzati bevétel növekedéssel nem jár.	Az önkormányzat gazdálkodása kiegyensúlyozott, a működtetés költségeit a folyó évi bevételek fedezik. A fejlesztések folyamatosak, melyek csak külső források bevonásával valósulhatnak meg. A jövőben – a külső forrásokból történő fejlesztés mellett – nagy hangsúlyt kell fektetni a fenntartásra, karbantartásra, valamint az értékes önkormányzati munkaerő megfizetésére és megtartására. A 2020-as évek elején a költségvetési bevételeknek jellemzően 35-40%-a érkezett államháztartáson kívüli forrásokból. Az iparüzési adóból származó bevételek a 2020–21-ben tapasztalható csökkenést követően ismét emelkednek, ugyanakkor az ebből származó bevételekkel a következő évek vonatkozásában óvatosan érdemes tervezni. Fontos szerepe van a lakosság által befizetett építményadónak is.

4. FEJLESZTÉSI TERV

Rövid és középtávú projektek listája (2025-2030-2035):

Pontszerű beavatkozások

sorszám	projekt neve	finanszírozás	időtáv	lépték
1	Martonvásár, Erdőhát és Kismarton vízellátásának fejlesztése <i>(folyamatban)</i>	KEHOP-2.1.2-15-2017-00014	rövid / közép	helyi - hálózatos
2	Új bölcsőde építése <i>(folyamatban)</i>	RRF-112-21-2022-00120	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
3	Brunszvik Teréz Óvoda energetikai fejlesztése	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
4	Beethoven Általános Iskola kisebb beruházásai	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
5	Orvosi rendelő fejlesztése	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
6	Erdei tornapálya a Parkerdőben	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
7	Tűzoltószertár továbbfejlesztése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
8	Városüzemeltetési telephely fejlesztése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
9	Zöldudvar és hulladéksziget	egyéb városi projekt	rövid / közép	térségi - egyedi beavatkozás
10	Temető fejlesztése, ravatalozó építése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
11	Nyomdaépület újrahasznosítása - koncepció	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
12	Holokauszt emlékmű	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
13	Műemlék óvodaépület felújítása	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
14	Segítő Szolgálat épületének tetőfelújítása	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
15	Kossuth tér rekultiválása	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
16	Parkerdő átfogó fejlesztésének előkészítése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - nagyobb városi területre kiterjedő
17	Városi kamerarendszer kiépítése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - nagyobb városi területre kiterjedő
18	Ipari parkok fejlesztésének támogatása	egyéb városi projekt	rövid / közép	térségi - nagyobb városi területre kiterjedő
19	Közvilágítás fejlesztése (II. ütem)	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - nagyobb városi területre kiterjedő
20	Sebességmérő kamerák telepítése	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - egyedi beavatkozás
21	Erdőháti kereszteződés jelzőlámpás biztosítása	állami finanszírozás	rövid / közép	térségi - egyedi beavatkozás

Hálózatos beavatkozások

betűjel	projekt neve	finanszírozás	időtáv	lépték
A	Központi kerékpáros útvonal kialakítása	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - hálózatos
B	Malom u. közterület-rendezése, útfelújítás	TOP Plusz	rövid / közép	helyi - hálózatos
C	Budai úti járda (páratlan oldal)	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - hálózatos
D	Fehérvári úti járda (páratlan oldal)	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - hálózatos
E	Hunyadi u. alsó járda	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - hálózatos
F	Kinizsi u. járda	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - hálózatos
G	Ady Endre u. járda	egyéb városi projekt	rövid / közép	helyi - hálózatos
H	M7 autópálya szélesítése	állami finanszírozású	rövid / közép	országos - hálózatos

Közép- és hosszú távú projektek

pontszerű beavatkozás kategóriája

- helyi léptékű egyedi beavatkozás
- nagyobb városi területre kiterjedő beavatkozás
- térségi léptékű egyedi beavatkozás
- térségi léptékű, nagyobb területre kiterjedő beavatkozás

hálózatos beavatkozás kategóriája

- tervezett települési gyűjtőút
- helyi gyalogos és kerékpáros útvonal
- térségi kerékpárúthálózati elem
- akcióterületek határa

Közép- és hosszú távú projektek listája (2030-2035-2040):

Pontszerű beavatkozások

sorszám	projekt neve	finanszírozás	időtáv	lépték
1	"Élhető városok"	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás
2	Általános iskola és művészeti iskola integrált fejlesztése	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás
3	Közösségi tér, klubhelyiség, próbatermek, raktárak kialakítása	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás
4	Dreher- és Brunszvik-mauzóleum felújítása	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás
5	Tanuszoda építése	állami finanszírozás	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás
6	P+R és B+R fejlesztés a martonvásári vasútállomáson	egyéb városi projekt	közép / hosszú	térségi - egyedi beavatkozás
7	A Brunszvik kastélynak és parkjának funkcióbővítő fejlesztése	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - nagyobb városi területre kiterjedő
8	Parkerdő fejlesztése több ütemben	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - nagyobb városi területre kiterjedő
9	Közcélú intézményfejlesztési tevékenység	egyéb városi projekt	közép / hosszú	térségi - egyedi beavatkozás
10	Ipari parkok fejlesztésének támogatása	egyéb városi projekt	közép / hosszú	térségi - nagyobb városi területre kiterjedő
11	BV körforgalom	egyéb városi projekt	közép / hosszú	térségi - egyedi beavatkozás
12	Játszótér, sportpark kialakítása	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - egyedi beavatkozás

Hálózatos beavatkozások

betűjel	projekt neve	finanszírozás	időtáv	lépték
A	Széchenyi u. gyalogos és kerékpáros fejlesztése	TOP Plusz	közép / hosszú	helyi - hálózatos
B	Széchenyi u. belterületi út-fejlesztése	TOP Plusz	közép / hosszú	helyi - hálózatos
C	Orgona u. gyalogos és kerékpáros fejlesztése	TOP Plusz	közép / hosszú	helyi - hálózatos
D	Orgona u. belterületi út-fejlesztése	TOP Plusz	közép / hosszú	helyi - hálózatos
E	új gyűjtőút (1.)	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - hálózatos
F	új gyűjtőút (2.)	egyéb városi projekt	közép / hosszú	helyi - hálózatos
G	Tárnok-Kápolnásnyék kerékpárút	állami finanszírozású	közép / hosszú	térségi - hálózatos
H	Esztergom-Etyek-Ercsi kerékpárút	állami finanszírozású	közép / hosszú	térségi - hálózatos

